Výroba a užití elektrické energie

Obnovitelné zdroje energie

Úvod

- **Klasifikace přírodních zdrojů energie**

Staré zásoby	Sluneční zářivý tok	
	Nepřímá solární energetika	Přímá solární energetika
Fosilní paliva	Energie vody	Pasivní systémy
Jaderná paliva	Energie větru	Aktivní systémy
Vodík	Biomasa	
Geotermální energie		
Chemické látky		

Úvod

- **Podíl na světové produkci elektřiny**

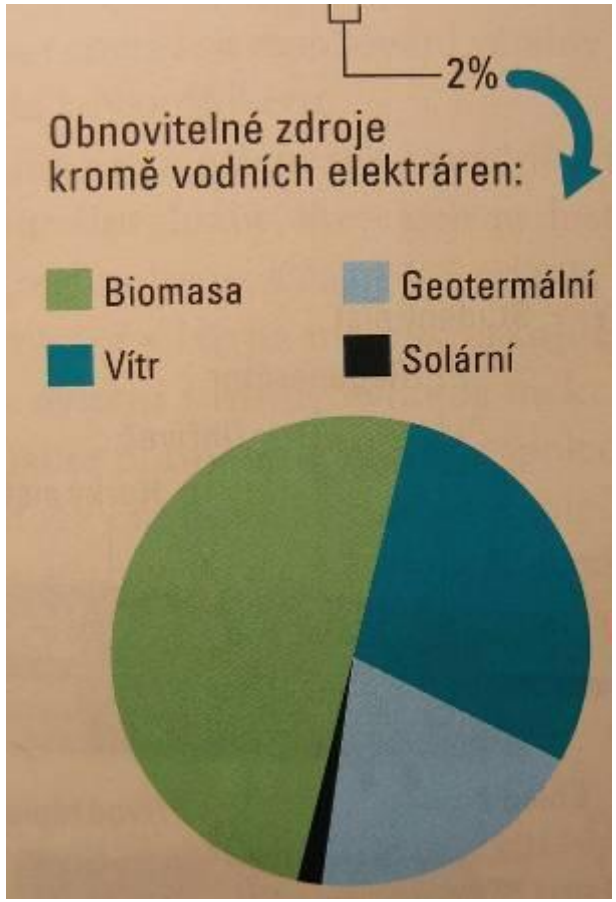

Úvod

- **Indikativní cíl ve výrobě elektrické energie z OZE**
  - **Směrnice 2001/77/EC o podpoře OZE na trhu s elektřinou EU**
    - **procentuální podíly výroby el. na hrubé domácí spotřebě v každém členském státě v daném roce**
    - **celkový cíl pro ES v roce 2010 ve výši 22,1 %**
  - **Zákon č. 180/2005 Sb. o podpoře OZE**
    - **definuje systém podpory výroby el. z OZE formou pevných výkupních cen**
    - **garantuje výši výnosů z jednotky vyrobené elektrické energie po dobu 15 let**
    - **ČR se zavázala ke splnění 8 % podílu elektřiny z OZE na hrubé domácí spotřebě v roce 2010**

Úvod

- **Potenciál obnovitelných zdrojů ve světě (EJ/rok)**

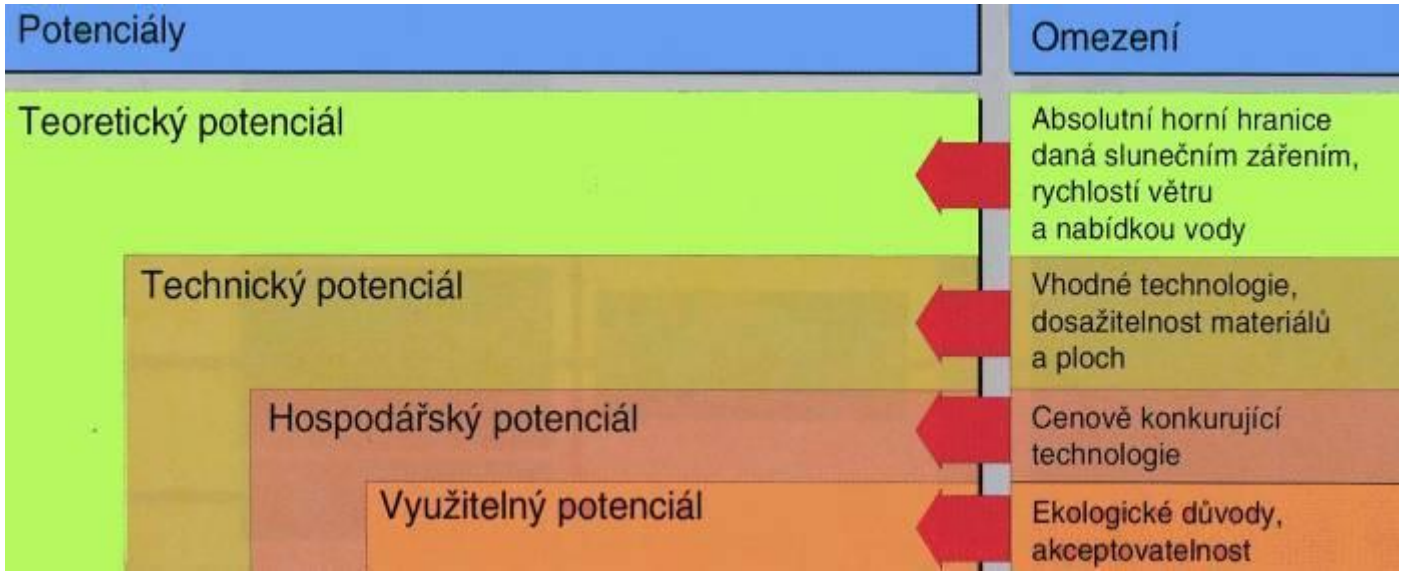

Zdroj	nynější využití	technický potenciál	teoretický potenciál
Hydro elektrárny	10	50	150
Energie biomasy	50	více než 250	2900
Sluneční energie	0,2	více než 1600	3 900 000
Větrná energie	0,2	800	6 000
Geotermální energie	2	5000	140 milionů
Energie moří	-	-	7 400

Úvod

Výroba elektřiny z OZE

	Hrubá výroba elektřiny	Dodávka do sítě	Podíl na zelené elektřině	Podíl na hrubé dom. spotřebě elektřiny	Podíl na hrubé výrobě elektřiny
	MW·h	M·h	%	%	%
Vodní elektrárny	**2 019 400,0**	**1 615 520,0**	**72,8794**	**2,9431**	**2,3946**
Malé vodní elektrárny do 1 MW	286 100,0	228 880,0	10,3252	0,4170	0,3393
Malé vodní elektrárny od 1 do 10 MW	617 400,0	493 920,0	22,2818	0,8998	0,7321
Velké vodní elektrárny nad 10 MW	1 115 900,0	892 720,0	40,2724	1,6263	1,3232
Biomasa celkem	**592 704,8**	**222 827,3**	**21,3905**	**0,8638**	**0,7028**
Štěpka apod.	272 948,5	201 274,7	9,8506	0,3978	0,3237
Celulózové výluhy	296 297,0	0,0	10,6933	0,4318	0,3513
Rostlinné materiály	20 839,7	19 670,7	0,7521	0,0304	0,0247
Pelety	2 619,6	1 881,9	0,0945	0,0038	0,0031
Bioplyn celkem	**138 793,4**	**81 913,2**	**5,0090**	**0,2023**	**0,1646**
Komunální ČOV	63 590,6	15 342,8	2,2950	0,0927	0,0754
Průmyslové ČOV	2 001,2	363,7	0,0722	0,0029	0,0024
Zemědělský bioplyn	7 130,4	4 405,4	0,2573	0,0104	0,0085
Skládkový plyn	66 071,2	61 801,3	2,3845	0,0963	0,0783
Tuhé komunální odpady (BRKO)	**10 031,0**	**3 421,2**	**0,3620**	**0,0146**	**0,0119**
Větrné elektrárny (nad 100 kW)	**9 870,8**	**9 743,3**	**0,3562**	**0,0144**	**0,0117**
Fotovoltaické systémy	**77,3**	**9,2**	**0,0028**	**0,0001**	**0,0001**
Celkem	**2 770 877,3**	**1 933 434,2**	**100,0000**	**4,0382**	**3,2856**

Úvod

- **Minimální výkupní cena je dána:**
  - **Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. x/20xx ze dne xxxx, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů**

Úvod

- **Hlavní podmínka pro využívání obnovitelných zdrojů**

Obnovitelné zdroje s výjimkou vody nejsou konkurenceschopné. Využití obnovitelných zdrojů energie souvisí s celkovou ekonomickou situací a legislativou daného státu. Obnovitelné zdroje jsou obvykle chápány jako ekologické. Na ekologickou politiku vyčleňuje stát jen tolik prostředků, kolik umožní státní rozpočet. Pokud společenská objednávka preferuje některé oblasti, například čistotu ovzduší, nezávislost na dovozu paliv, potom lze počítat s dotační politikou. Teprve potom se mohou doplňkové zdroje stát součástí systému využívajícího různé zdroje, tedy i doplňkové.

Malé vodní elektrárny

- **Využití hydroenergetického potenciálu ČR asi jen 30 % (500 GWh/rok)**
- **Instalovaný výkon VE v ČR je 8 %, na výrobě se ale podílí 3 %**
- **ČR v provozu 1 330 VE o celkovém výkonu 1000 MW a tři přečerpávací o výkonu 1 100 MW**
- **Výkon MVE do 10 MW**
  - **Drobné elektrárny pod 60 kW**
    - **minielektrárny nad 35 kW (pomocné výrobní zdroje)**
    - **mikrozdroje pod 35 kW (domácí vodní elektrárny)**
    - **mobilní zdroje pod 2 kW**
  - **Průmyslové elektrárny nad 60 kW**
    - **veřejné nad 100 kW, pracují výhradně do veřejné sítě**
    - **závodní (nad 60 kW)**

Malé vodní elektrárny

- **Výhody MVE**
  - **jednoduchost, spolehlivost, dlouhá životnost ⇒ nízké provozní náklady**
  - **plně automatizované**
  - **rozptýlenost - omezení ztrát**
  - **ekologicky čistá energie**
  - **vodohospodářské funkce**
- **Nevýhody MVE**
  - **velké investiční náklady na výstavbu**

Malé vodní elektrárny

- **Návrhový průtok**
  - **VE od devadesátidenního průtoku Q_{90d} do průtoku stodvacetidenního Q_{120d}**
  - **MVE od šedesátidesátipětidenního průtoku Q_{65d} do průtoku stodvacetidenního Q_{345d}**

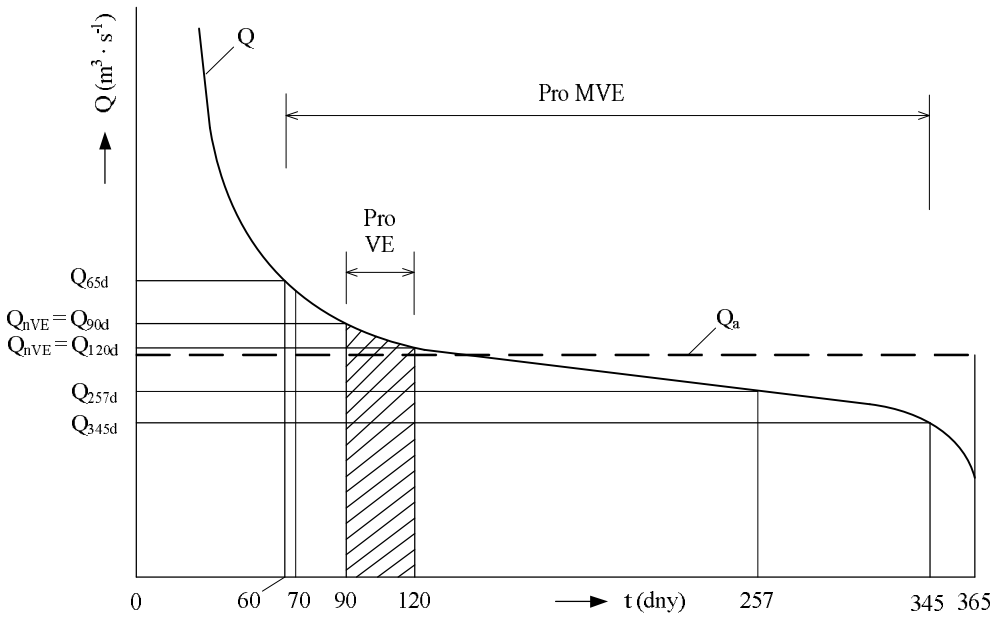

Malé vodní elektrárny

- **Charakteristická období**
  - **I – období nedostatku spádů a přebytků průtoku**
  - **II – období dostatku spádů a průtoků**
  - **III – období velkých spádů a nedostatku průtoků**

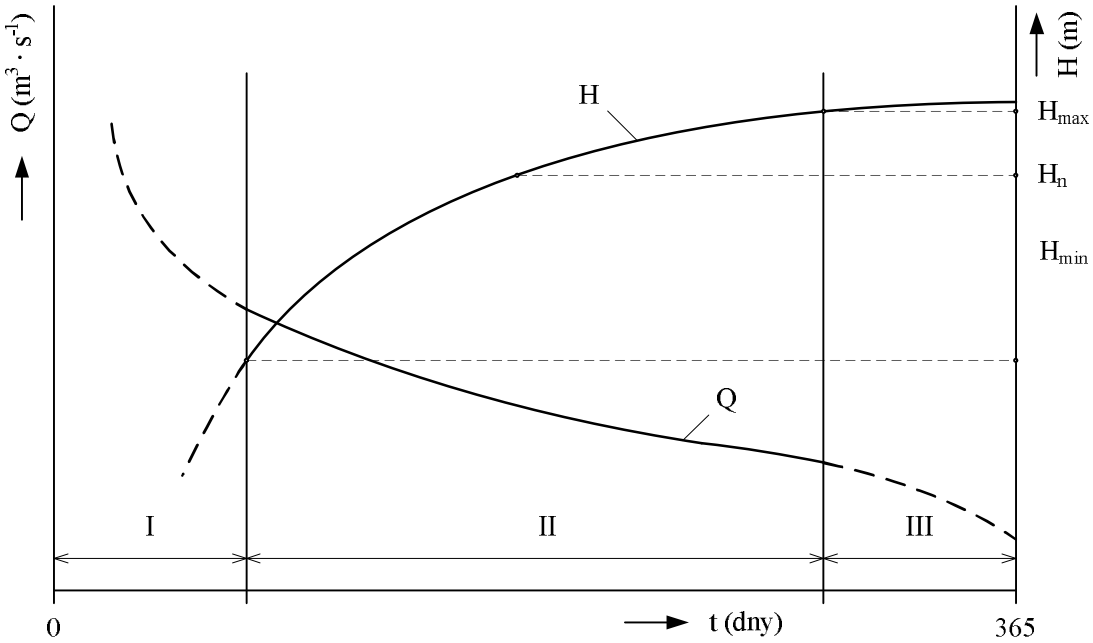

Malé vodní elektrárny

- **Typy turbín**
  - **Bánkiho**
  - **Přímoproudá**
  - **Kašnová (využití Francisovy, Kaplanovy turbíny)**
  - **Spirálová**
  - **Násosková (využití vrtulové turbíny) - nejčastější:**

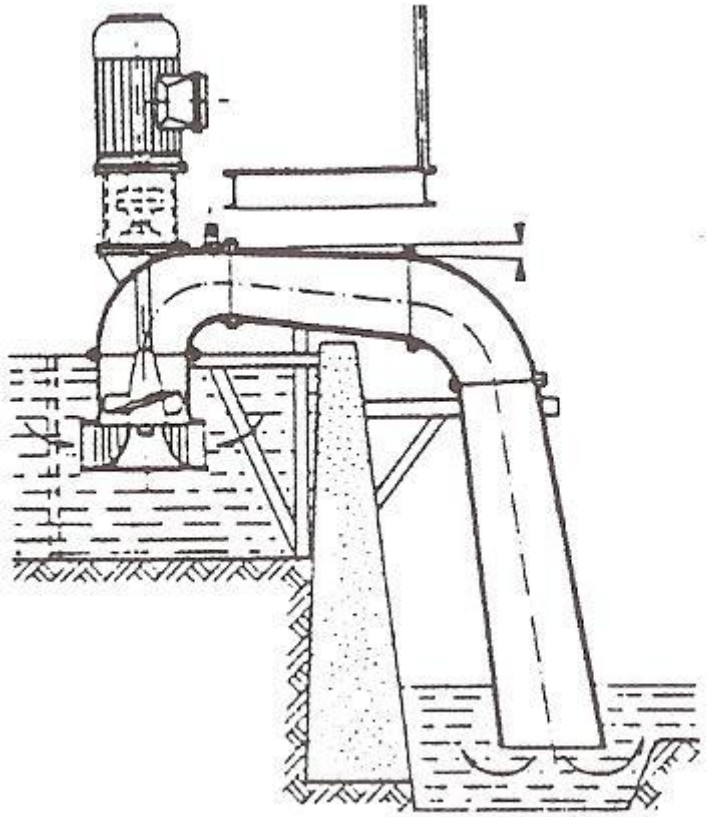

Malé vodní elektrárny

- **Generátor**
  - **údaje pro návrh - výkon, napětí a otáčky, výkonový odstup generátoru od výkonu turbíny**
  - **Asynchronní - v provedení s kotvou nakrátko, jednoduchá konstrukce ⇒ vysoká provozní spolehlivost, nepotřebuje budič, k soustavě se připojuje bez fázování; nemohou pracovat samostatně do vyčleněné sítě, pracuje hospodárně jen v oblasti jmenovitého výkonu, musí se instalovat kompenzace**
  - **Synchronní - umožňuje regulaci napětí, je pro provoz energetické sítě bezpečnější**

Malé vodní elektrárny

- **Vlastní spotřeba**
  - **malá - osvětlení, řídící systémy**
  - **nejčastěji odbočení ze silového vývodu generátoru**
- **Vyvedení energie**
  - **přímo do sítě závodu**
  - **do distribuční sítě nn**
  - **přes vlastní transformační stanici do sítě vn**
  - **více strojů**
    - **blokové uspořádání - každý stroj má transformátor**
    - **u menších strojů je sumarizace výkonu na hladině generátoru a využívá se společné transformační stanice**
  - **respektovat připojovací podmínky provozovatele ES, zaplombovatelný elektroměr s danou třídou přesnosti**

Malé vodní elektrárny

- **Systém měření a ochran**

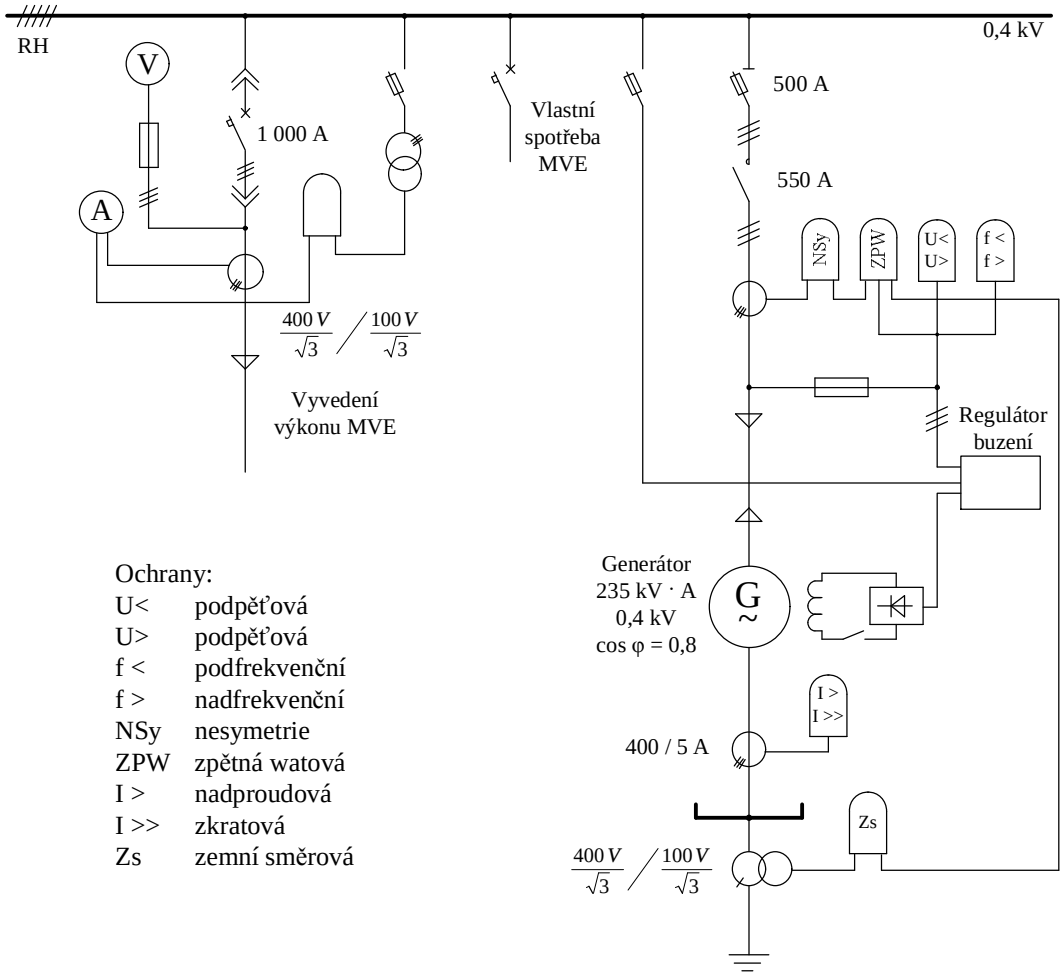

Ochrany:

U<	podpěťová
U>	podpěťová
f <	podfrekvenční
f >	nadfrekvenční
NSy	nesymetrie
ZPW	zpětná watová
I >	nadproudová
I >>	zkratová
Zs	zemní směrová

Malé vodní elektrárny

- **Minimální výkupní cena**

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu v nových lokalitách od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010	3000	2030
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu v nových lokalitách od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2009	2760	1790
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu v nových lokalitách od 1. ledna 2006 do 31. prosince 2007	2600	1630
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu po 1. lednu 2005 včetně a rekonstruovaná malá vodní elektrárna	2350	1380
Malá vodní elektrárna uvedená do provozu před 1. lednem 2005	1830	860

Větrné elektrárny

- **32 VE o instalovaném výkonu 16 MW**
- **Průměrné využití VE dosáhlo 12 %**
- **Kinetická energie větru je 10^{20} J**
- **Větrné motory - horizontální, vertikální**
- **Odporové typy větrných motorů - aerodynamický odpor je kladen větru nastavenou plochou**
  - **funkční plocha má různý odpor při různých směrech pohybu (Savoniův rotor)**
  - **část rotoru, která se pohybuje proti směru větru, je kryta natáčecím štítem**
  - **mění se plocha vystavená větru podle toho, zda se pohybuje v jeho směru či ve směru opačném**

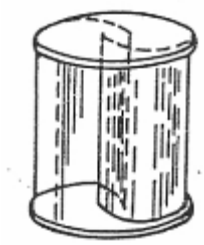

Větrné elektrárny

- **Vztlakové typy větrných motorů - orientovány svojí rovinou otáčení kolmo ke směru větru**
  - **vrtule**
  - **větrná kola**

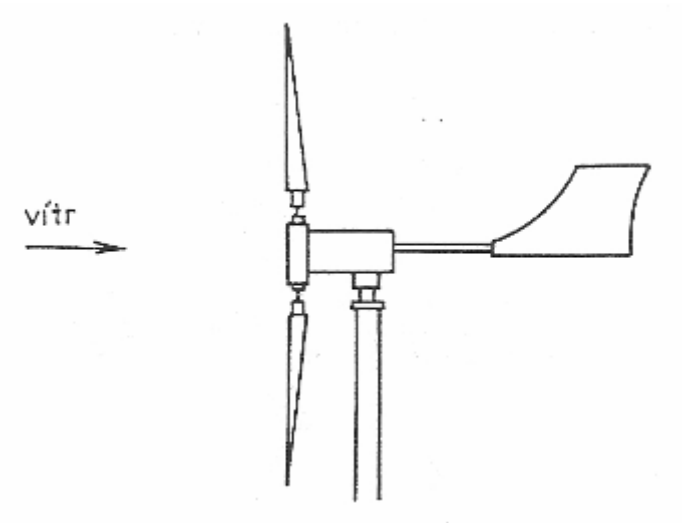

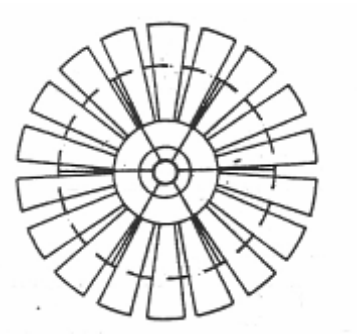

Větrné elektrárny

- **Vztlakové typy větrných motorů**
  - **Magnusův efekt**

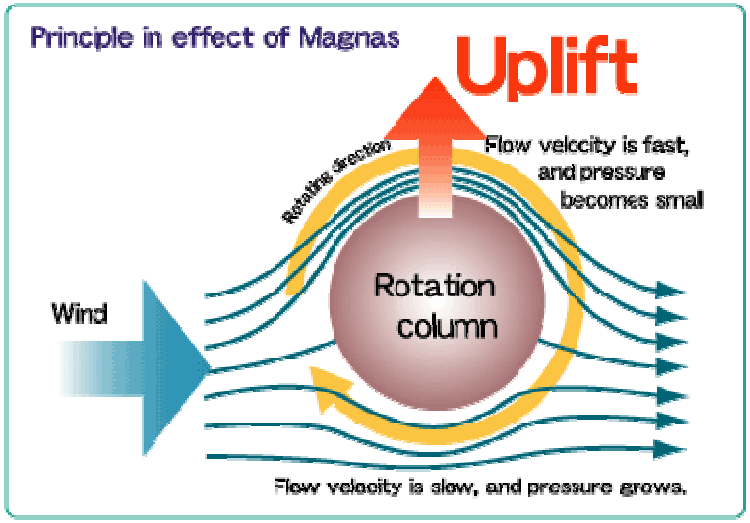

Větrné elektrárny

- **Hustota výkonu větru (W/m2) ve výšce 40 m**

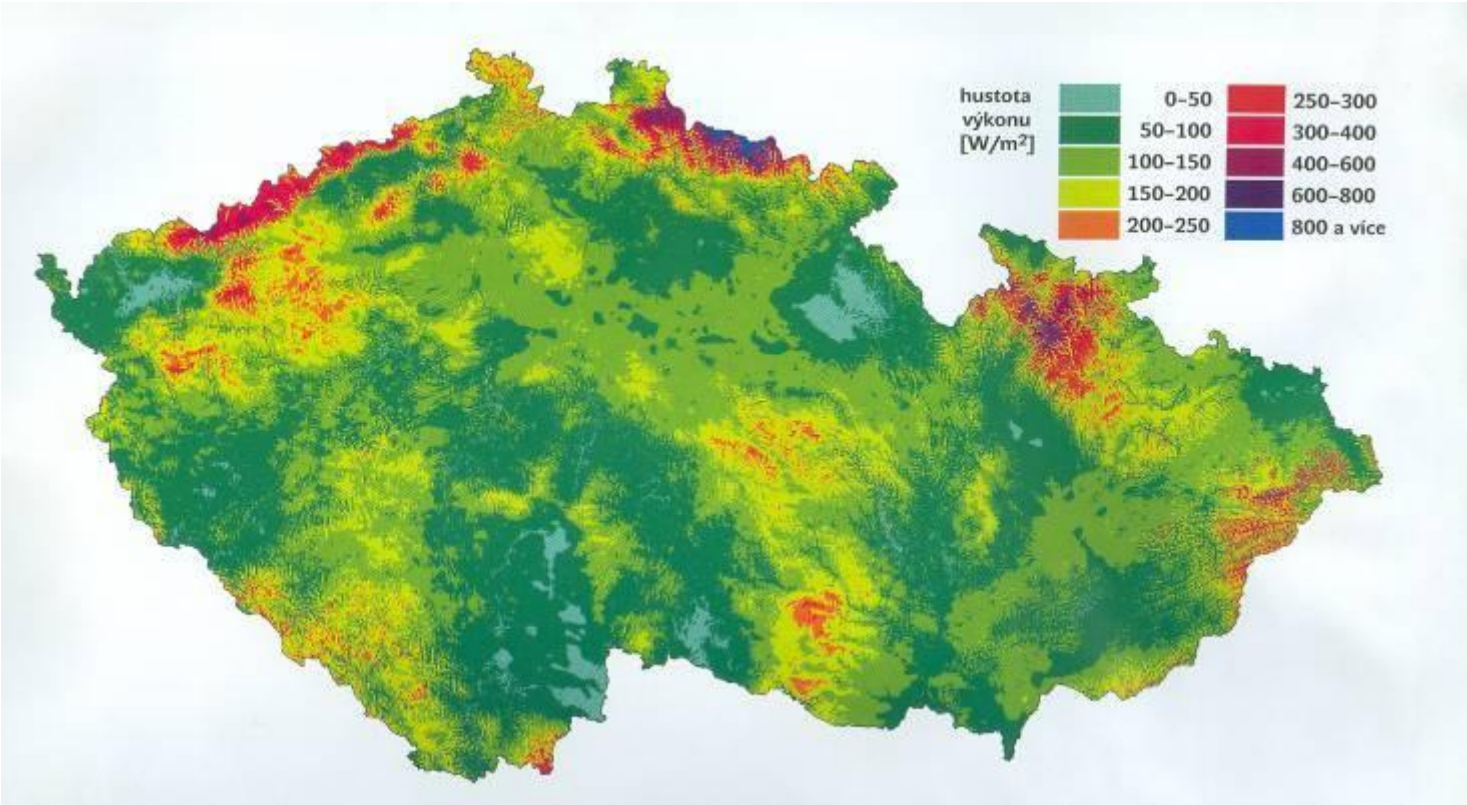

Větrné elektrárny

- **Návrh větrného motoru**
  - **Bernouliho rovnice** $$p_1 - p_2 = \frac{r \cdot \left(v_1^2 - v_2^2\right)}{2}$$
  - **rovnice kontinuity** $$v_1 \cdot A_1 = v \cdot A = v_2 \cdot A_2$$
  - **axiální sílu na rotor** $$F_a = r \cdot A \cdot v \cdot \left(v_1 - v_2\right)$$
  - **výkon** $$P = F_a \cdot v = r \cdot A \cdot v^2 \cdot \left(v_1 - v_2\right)$$
  - **výkon ze změny kinetické energie proudu proleklého za 1 s**

$$P = \frac{DE_k}{t} = \frac{1}{2} \cdot r \cdot A \cdot v \cdot \left(v_1^{\ 2} - v_2^{\ 2}\right)$$

$$v = \frac{v_1 + v_2}{2}$$

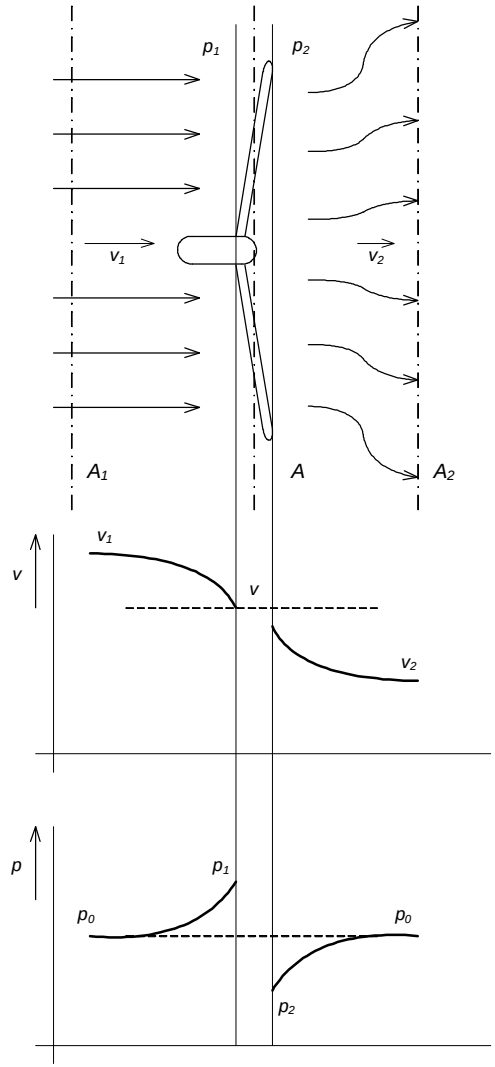

Větrné elektrárny

- **Návrh větrného motoru**
  - **axiální síla působící na rotor**
  - **výkon motoru**
  - **ideální účinnost**

$$F_a = \frac{1}{2} \cdot r \cdot A \cdot \left(v_1^{\,2} - v_2^{\,2}\right)$$

$$P = F_a \cdot v = \frac{1}{4} \cdot r \cdot A \cdot \left(v_1^{\,2} - v_2^{\,2}\right) \cdot \left(v_1 + v_2\right)$$

$$h_i = \frac{\left(v_1^{\,2} - v_2^{\,2}\right) \cdot \left(v_1 + v_2\right)}{2 \cdot v_1^3}$$

  - **maximálně dosažitelná ideální účinnost (Betzova), která se dosahuje při *v2 / v1* = 1 / 3**

$$h_i = \frac{16}{27} = 0{,}5926$$

  - **maximální účinnost vrtule 75 %**
  - **celková účinnost bývá 40 %**

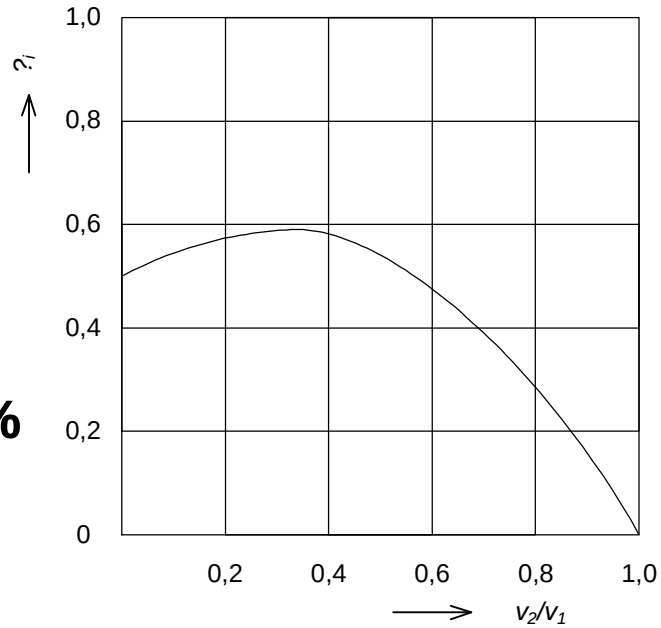

Větrné elektrárny

- **Návrh větrného motoru**
  - **výkonový součinitel - poměr výkonu rotoru k výkonu větru**

$$C_P = \frac{2 \cdot P}{r \cdot A \cdot v^3}$$

  - **rychlostní poměr**

$$l_O = \frac{2 \cdot p \cdot R \cdot n}{60 \cdot v}$$

  - **průměr rotoru**

$$D = \sqrt{\left(\frac{2 \cdot P_j}{C_P \cdot p \cdot r \cdot v_j^3}\right)}$$

  - **otáčky rotoru**

$$n_j = \frac{60 \cdot l_O \cdot v_j}{p \cdot D}$$

Typ větrného motoru	$C_{P\ opt}$	λ_{opt}	λ_{max}
Mnoholopatkový větrný motor	0,35	1,1	2,0
Třílistý rotor	0,18 až 0,39	2,5 až 6	
Dvoulistý rotor	0,20 až 0,48	6 až 10	
Savonius, dělený	0,23	0,85	1,8
Rotor Darrieus, třílistý	0,362	4,66	6,76
Rotor Darrieus, jednolistý	0,236	6,1	10,0
Miskový kříž	0,0195	0,14	0,31

Větrné elektrárny

- **Četnost rychlosti větru**
  - **Dolní energeticky využitelná hranice rychlosti větru je 5 m · s^{-1}. Vítr s nižší rychlostí je velmi nestálý.**
  - **Horní energeticky využitelná rychlost větru je kolem 25 m · s^{-1}, tj. 90 km · h^{-1}.**

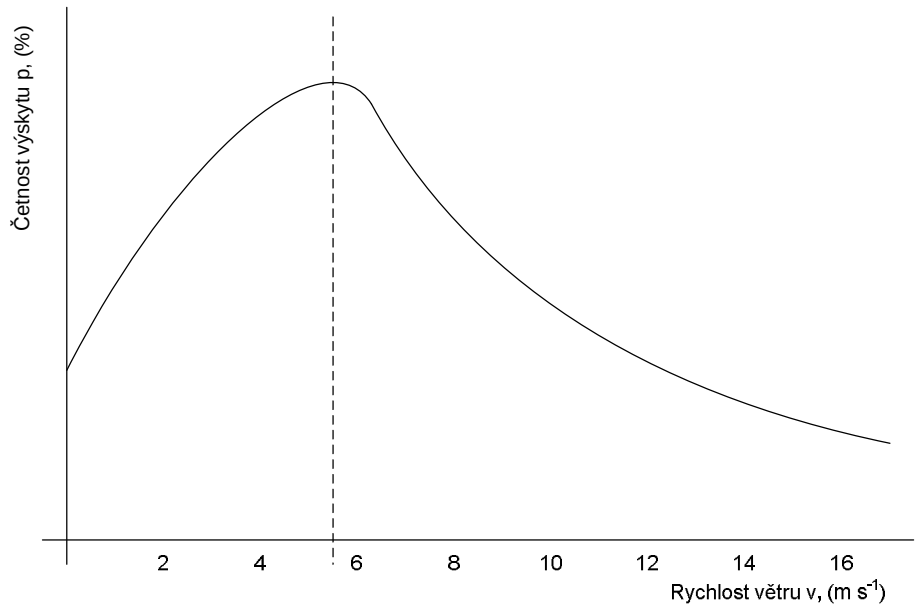

Větrné elektrárny

- **Závislost využitelného výkonu na rychlosti větru**

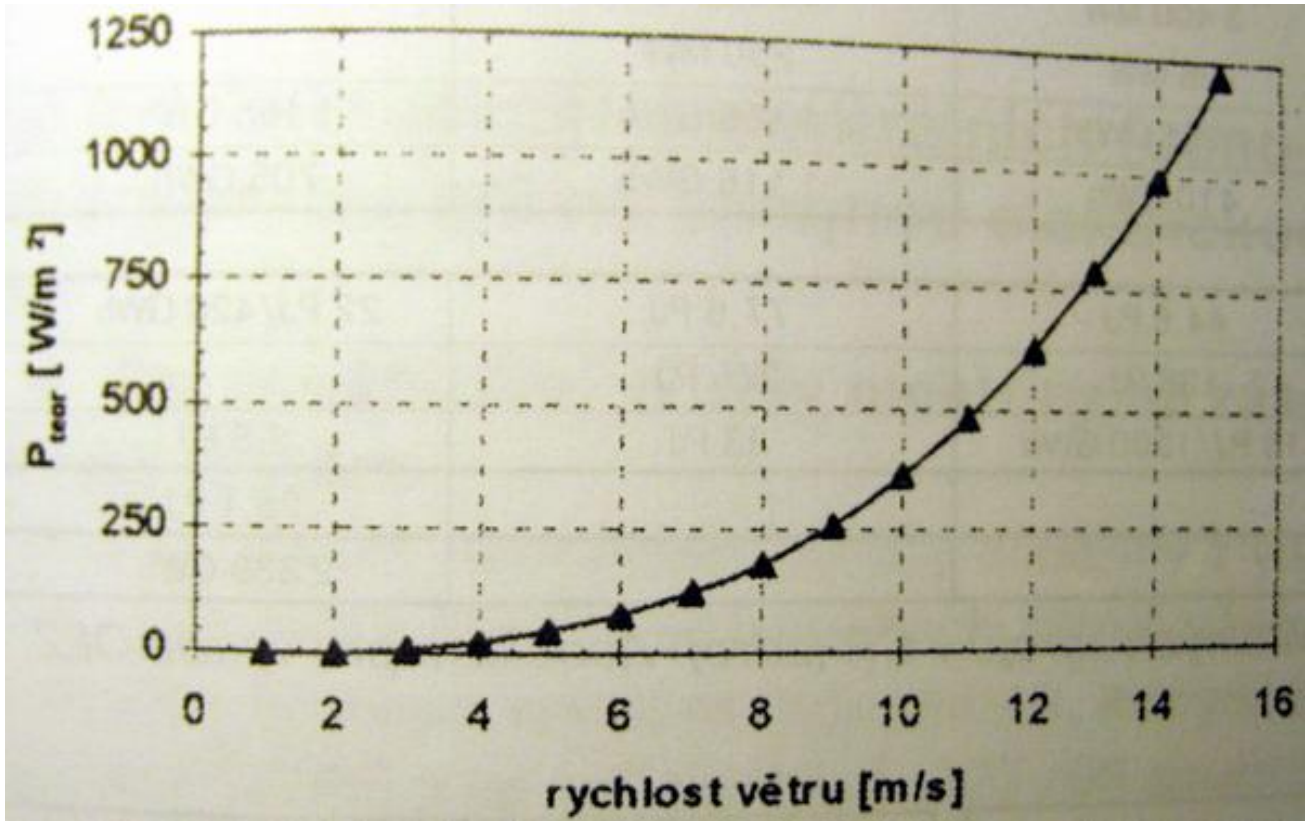

Větrné elektrárny

- **Regulace větrných motorů**
  - **pevné lopatky – natáčení rotoru do 90° oproti směru větru, klapky, vysouvatelné výstupky, oddělené konce listů otáčející se při překročení stanovené rychlosti kolem radiální osy listu**
  - **natáčivé listy**
- **Brzdy - hydraulické a nebo malí listy na konci velkých**
- **Generátory - viz MVE**
- **Systém zabezpečení a ochran - viz MVE**
- **Připojení**
  - **kontrola na flikr a zkratový výkon v místě připojení, aby nedošlo k nedovoleným změnám napětí**
  - **ostatní podmínky stejné jako MVE**

Větrné elektrárny

- **Blokové schéma připojení do elektrizační soustavy**

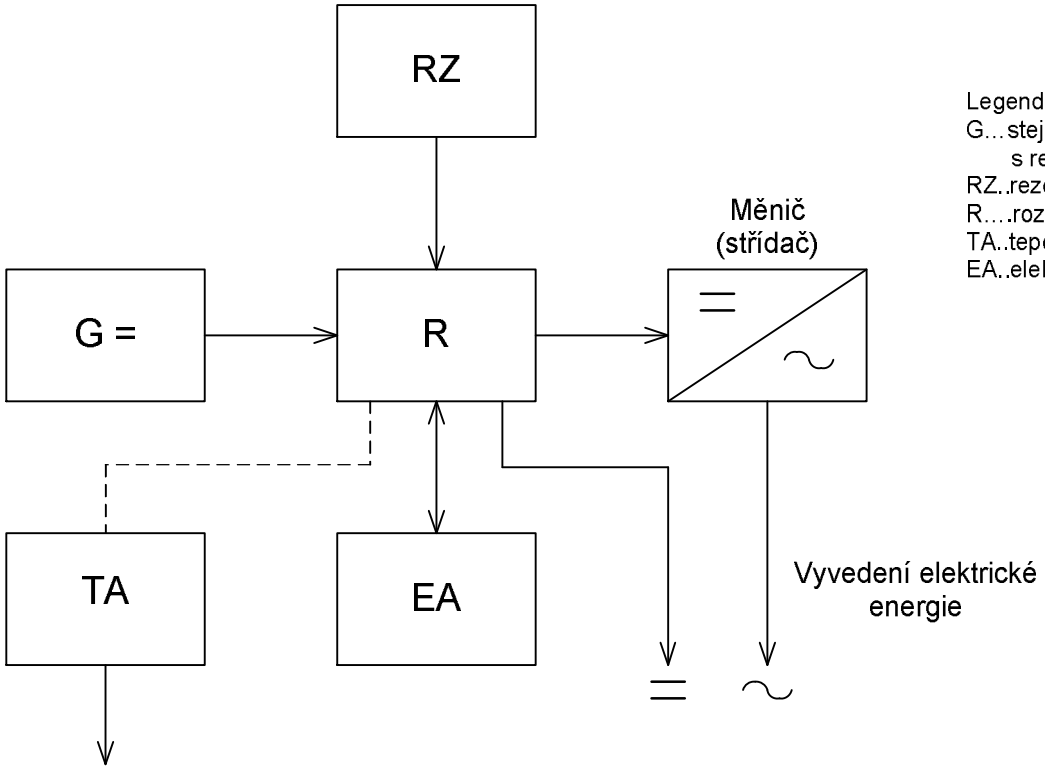

Legenda:
G…stejnosměrný generátor
s regul. napětí
RZ..rezervní zdroj
R….rozváděč
TA..tepelný akumulátor
EA..elektrický akumulátor

Větrné elektrárny

- **Průměr rotoru**
  - **do 10 m** **do 10 kW**
  - **do 50 m** **100 - 500 kW**
  - **do 200 m** **500 - 10000 kW**
- **Tubus**
  - **ocelové pláty**
  - **beton**
- **Lopatky**
  - **laminátové**
  - **duralové**
- **Požadavky na životnost zařízení VE až 25 let**
- **Malé investiční náklady**
- **Jednoduchá obsluha a konstrukce**

Větrné elektrárny

- **Regulační vlastnosti**
  - **Pitch regulace - umožňuje přestavení lopatek**
  - **Stall regulace - lopatky vrtule pevně v určitém úhlu nastavené.**
- **Požadavky na rezervu výkonu**
  - **v soustavě musí být zajištěna rezerva klasických elektráren (vteřinová, minutová a dlouhodobá)**
  - **značně nákladné**
  - **nutnost prognózování fluktuací výkonu**

Větrné elektrárny

- **Výrobní kapacita**

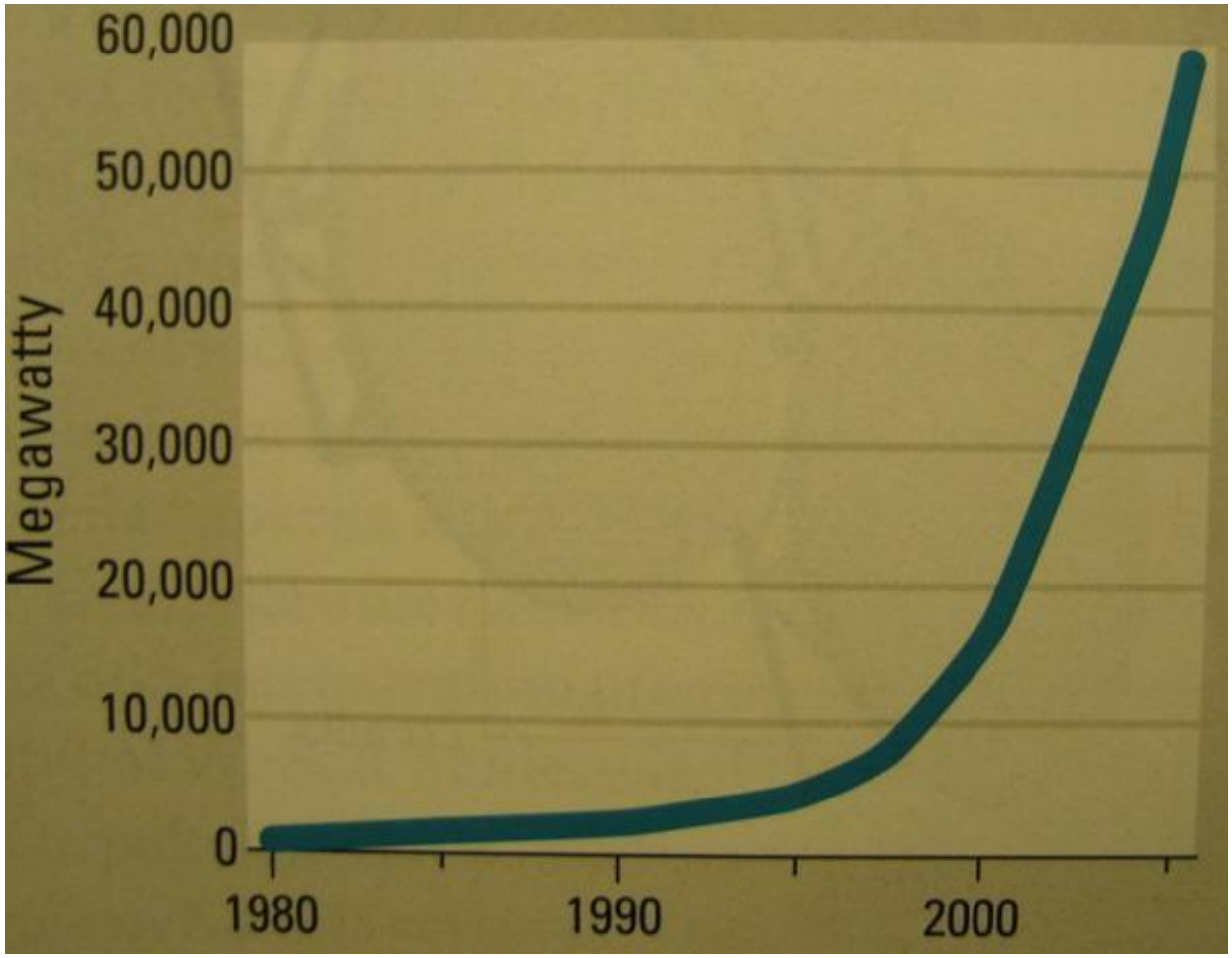

Větrné elektrárny

- **Minimální výkupní cena**

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010	2230	1830
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009	2390	1990
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2008	2610	2210
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2007	2680	2280
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2006 do 31. prosince 2006	2730	2330
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2005 do 31. prosince 2005	2990	2590
Větrná elektrárna uvedená do provozu od 1. ledna 2004 do 31. prosince 2004	3140	2740
Větrná elektrárna uvedená do provozu před 1. lednem 2004	3480	3080

Solární elektrárny

- **Přeměny slunečního záření na Zemi**

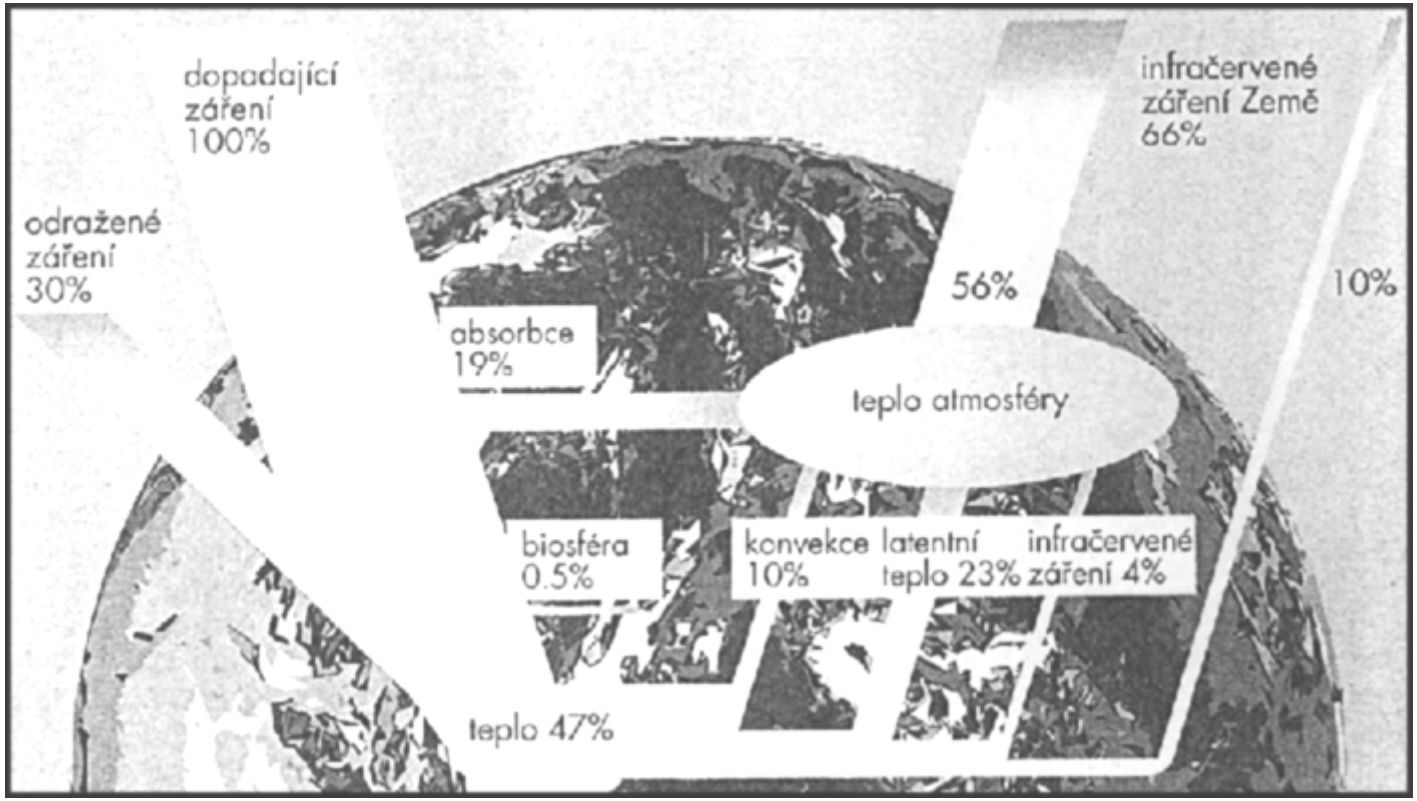

Solární elektrárny

- **Výroba z fotovoltaických článků**

Solární elektrárny

- **Druhy slunečního záření**
  - **přímé**
  - **difuzní - rozptyl**
  - **odražené**

Solární elektrárny

- **Fototermální přeměna sluneční energie**
  - **rovinné sluneční kolektory**
  - **koncentrační sluneční kolektory**
  - **tepelné sluneční elektrárny**

Solární elektrárny

- **Fotoelektrická přeměna sluneční energie**
  - **přímá přeměna slunečního záření na elektrickou energii**
  - **materiály - monokrystalický křemík, polykrystalický křemík, …**

Solární elektrárny

- **Solární nanočlánky - materiály sestavované z jednotlivých atomů desetkrát zlepšují schopnost solárních článků využívat světlo**

Solární elektrárny

- **Pořadí důležitosti vlivů na funkci solárních panelů**
  1. **Směrová orientace (optimální azimut 180 ±10 °)**
  2. **Úhel sklonu FV panelů (celoročně 45°, při možnosti přenastavení –60 °pro zimní provoz, 35 °pro letní provoz)**
  3. **Vlastní konstrukce FV panelů („barva“ článků, texturace povrchu)**
  4. **Kvalita návrhu a provedení FV systému (profesionální zkušenosti s instalacemi)**
  5. **Umístění v terénu (stínění okolními objekty či stromy)**
  6. **Znečištění FV systému**
  7. **Umístění v rámci ČR (zanedbatelné rozdíly mezi instalacemi v ČR)**

Solární elektrárny

- **Minimální výkupní cena**

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj s instalovaným výkonem do 30 kW včetně a uvedeným do provozu od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010	12250	11280
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj s instalovaným výkonem nad 30 kW a uvedeným do provozu od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010	12150	11180
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj s instalovaným výkonem do 30 kW včetně a uvedeným do provozu od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009	13150	12180
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj s instalovaným výkonem nad 30 kW a uvedeným do provozu od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009	13050	12080
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj uvedený do provozu od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2008	14010	13040
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj uvedený do provozu od 1. ledna 2006 do 31. prosince 2007	14370	13400
Výroba elektřiny využitím slunečního záření pro zdroj uvedený do provozu před 1. lednem 2006	6850	5880

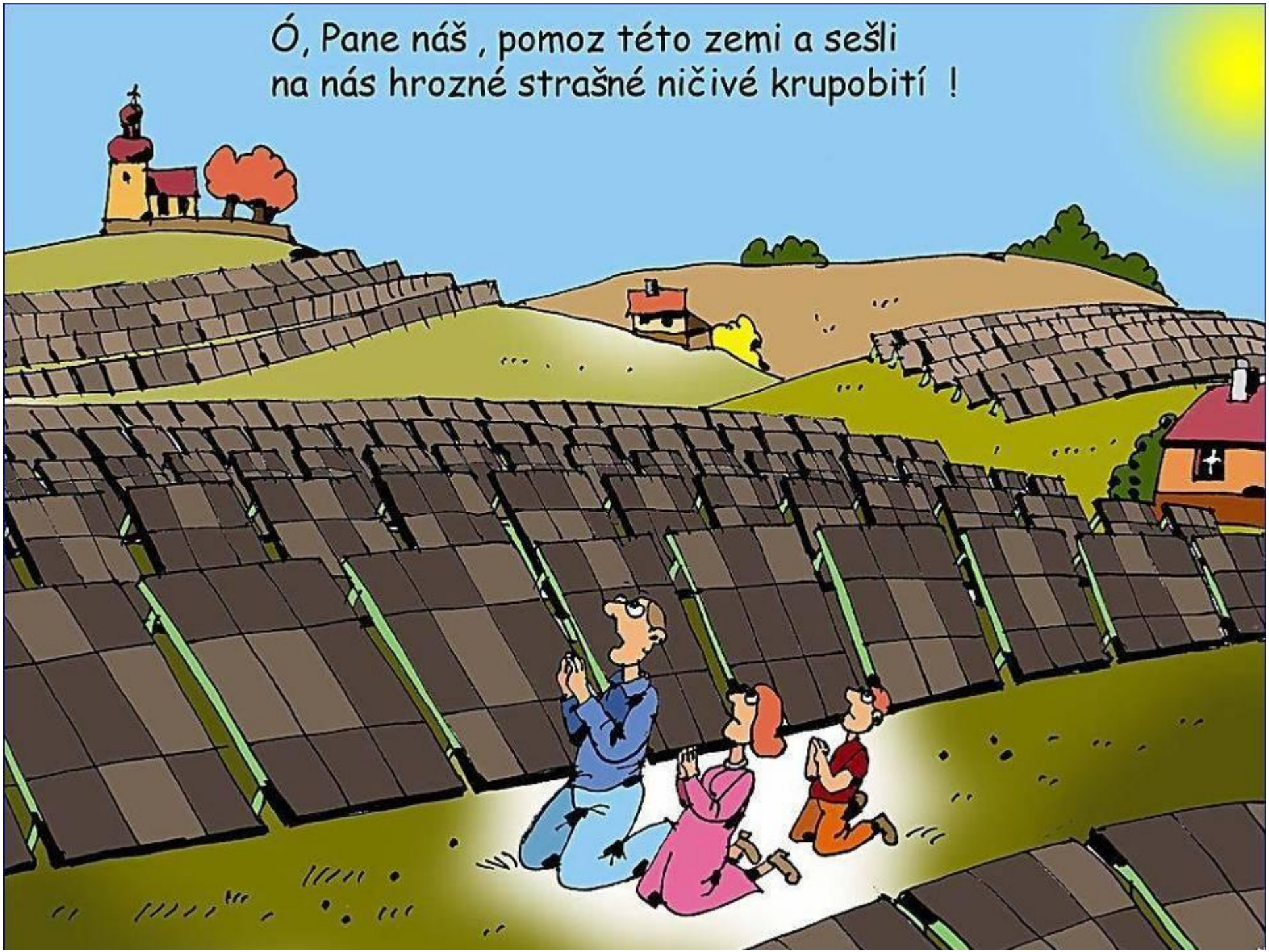
Ó, Pane náš , pomoz této zemi a sešli
na nás hrozné strašné ničivé krupobití !

Geotermální elektrárny

- **Elektrárna s tepelným výměníkem**

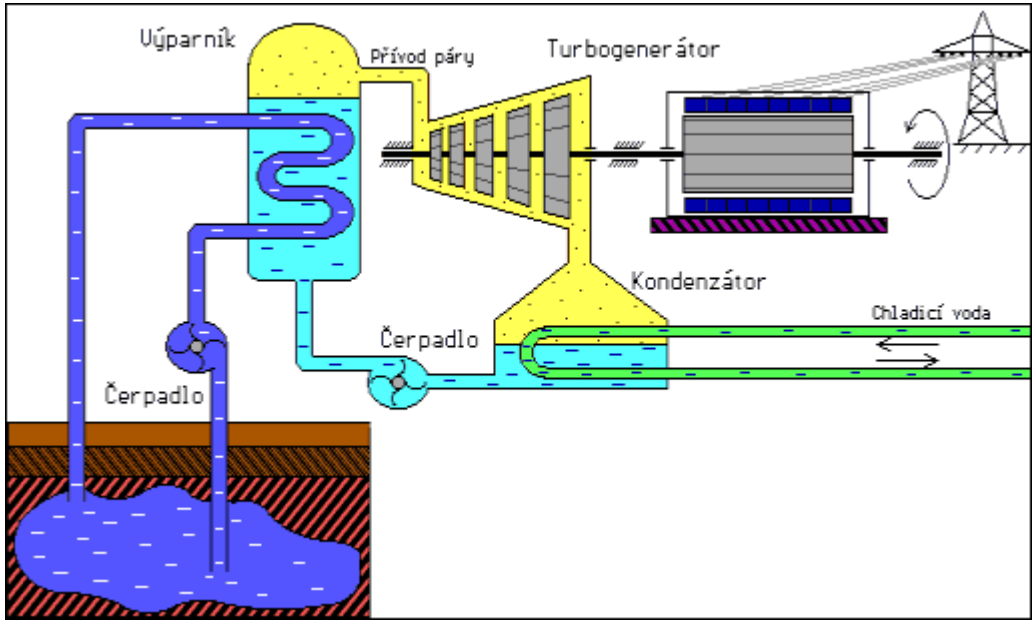

Geotermální elektrárny

- **Výhody a nevýhody**
  - **nevyčerpatelný zdroj**
  - **nenarušuje se termodynamická rovnováha země**
  - **nevypouštějí exhaláty**
  - **stabilní zdroj nezávislý na počasí**
  - **nízké provozní náklady**
  - **nebezpečí koroze**
  - **vysoké investiční náklady**

Geotermální elektrárny

- **Minimální výkupní cena**

Druh obnovitelného zdroje	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny využitím geotermální energie	4500	3530

Přílivové elektrárny

- **Turbíny jsou blíž než větrné**

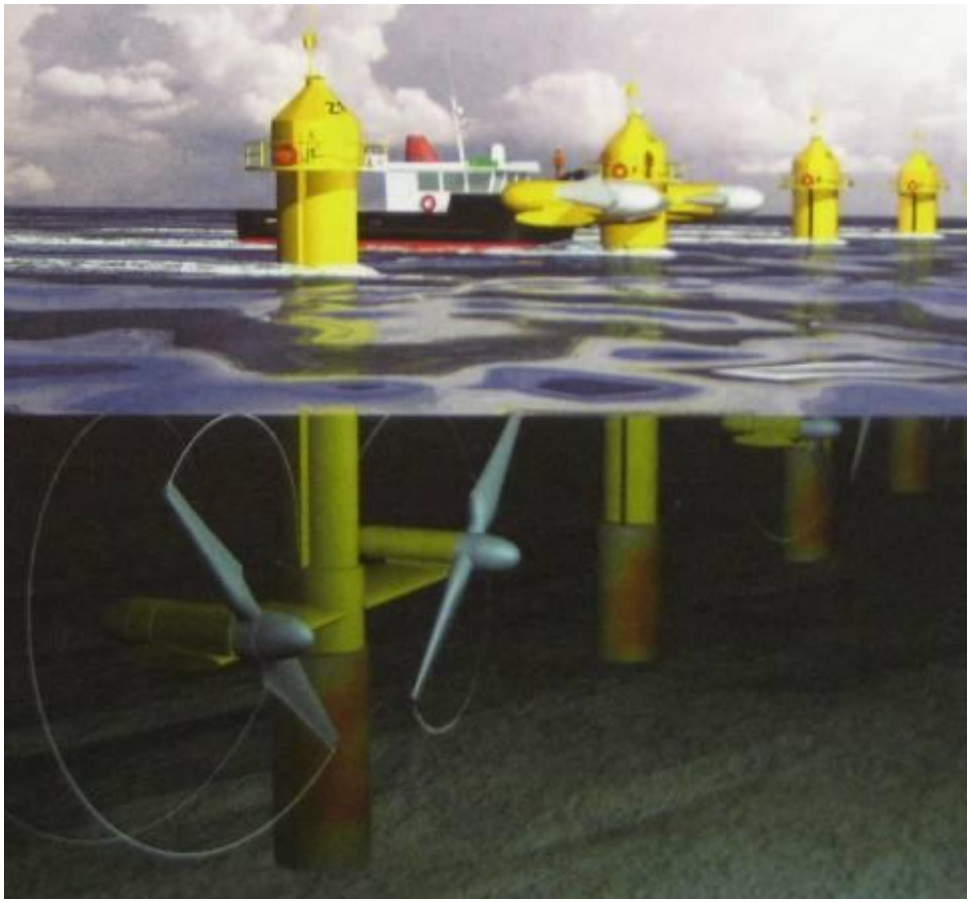

Mořské proudy a vlnění

- **Kolísající vodní sloupec v betonové šachtě pracuje jako píst. Vvlny nesou na každém m délky výkon 40 až 80 kW.**

Elektrárny na biomasu

- **Biomasa záměrně pěstovaná k energetickým účelům**
- **Biomasa odpadová**
- **Využití biomasy v energetice**

Typ konverzie biomasy	Spôsob konverzie biomasy	Energetický výstup	Odpadový materiál alebo druhotná surovina
Termochemická konverzia (suché procesy)	spaľovanie	teplo viazané na nosič	Popoloviny
	splyňovanie	generátorový plyn	Dechtový olej
	pyrolýza	generátorový plyn	Uhlíkaté palivo
Biochemická konverzia (mokré procesy)	anaeróbna fermentácia	bioplyn	dechtový olej, pevné horľavé zvyšky
	aeróbna fermentácia	teplo viazané na nosič	Fermentovaný substrát
	alkoholová fermentácia	etanol, metanol	Vykvasený substrát
Fyzikálno-chemická konverzia	esterifikácia bioolejov	metylester biooleja	Glycerín

Elektrárny na biomasu

- **Biopaliva**
  - **Pevné**
  - **Kapalné**
  - **Plynné**

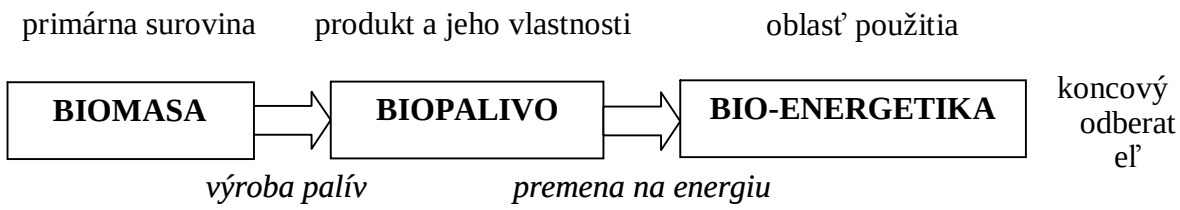

Elektrárny na biomasu

- **Biopaliva**
- **Výroba etnanolu**

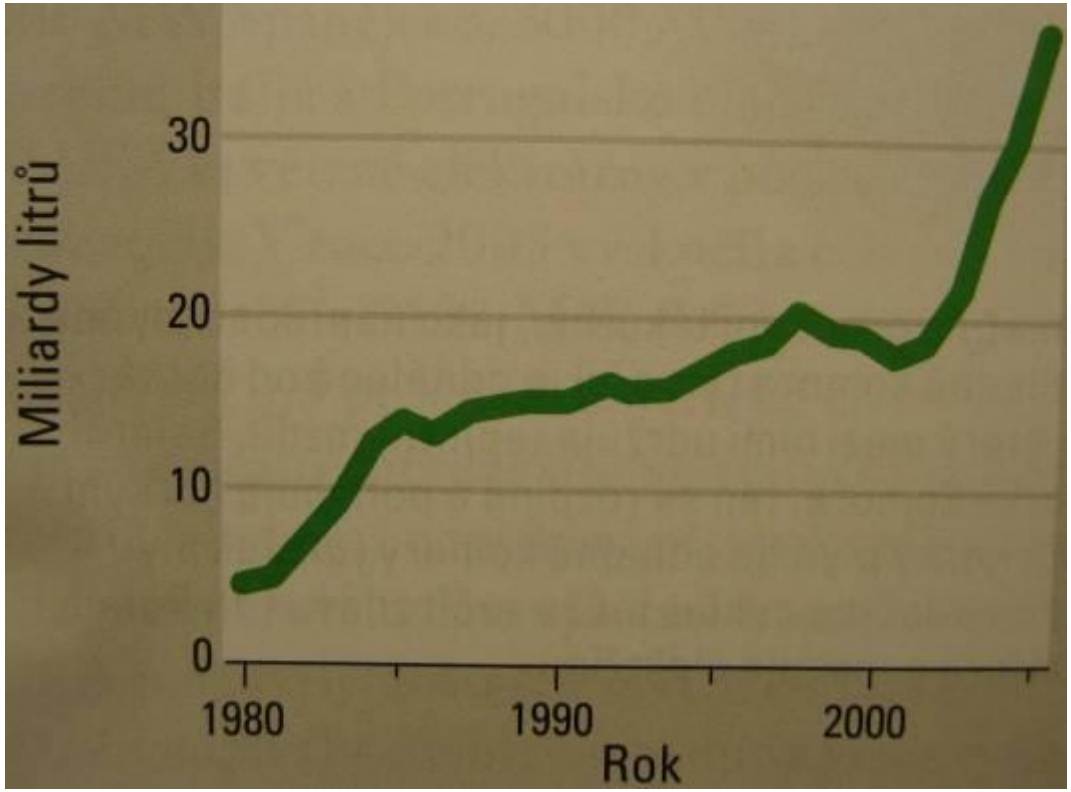

Elektrárny na biomasu

- **Minimální výkupní cena**

Datum uvedení do provozu	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O1 v nových výrobnách elektřiny nebo zdrojích od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2010	4580	3610
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O2 v nových výrobnách elektřiny nebo zdrojích od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2010	3530	2560
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O3 v nových výrobnách elektřiny nebo zdrojích od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2010	2630	1660
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O1 pro zdroje uvedené do provozu před 1. lednem 2008	3900	2930
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O2 pro zdroje uvedené do provozu před 1. lednem 2008	3200	2230
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O3 pro zdroje uvedené do provozu před 1. lednem 2008	2530	1560
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O1 ve stávajících výrobnách	2830	1860
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O2 ve stávajících výrobnách	2130	1160
Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy kategorie O3 ve stávajících výrobnách	1460	490
Výroba elektřiny společným spalováním palivových směsí biomasy kategorie S1 a fosilních paliv	-	1370
Výroba elektřiny společným spalováním palivových směsí biomasy kategorie S2 a fosilních paliv	-	700
Výroba elektřiny společným spalováním palivových směsí biomasy kategorie S3 a fosilních paliv	-	50
Výroba elektřiny paralelním spalováním biomasy kategorie P1 a fosilních paliv	-	1640

Osmotické energie

- **Rozdílná koncentrace soli v kapalinách.**
- **Oddělíme-li slanou a sladkou vodu polopropustnou membránou, stěhuje se voda obsahující minimum soli směrem ke slané vodě a vytváří tlak, který může být přeměněn na energii.**
- **Delty řek.**

Další netradiční zdroje energie

- **Výkupní ceny a zelené bonusy pro spalování bioplynu, skládkového plynu, kalového plynu a důlního plynu z uzavřených dolů**

Druh obnovitelného zdroje	Výkupní ceny elektřiny dodané do sítě v Kč/MWh	Zelené bonusy v Kč/MWh
Spalování bioplynu v bioplynových stanicích kategorie AF1	4120	3150
Spalování bioplynu v bioplynových stanicích kategorie AF2	3550	2580
Spalování skládkového plynu a kalové plynu z ČOV po 1. lednu 2006	2470	1500
Spalování skládkového plynu a kalové plynu z ČOV od 1. ledna 2004 do 31. prosince 2005	2790	1820
Spalování skládkového plynu a kalové plynu z ČOV před 1. lednem 2004	2900	1930
Spalování důlního plynu z uzavřených dolů	2470	1500